

Utbildningsinspektion i Gustav Vasa/Vasa Real skola, förskoleklass och årskurs 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Gustav Vasa/Vasa Real skola	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	6
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Gustav Vasa/Vasa Real skola den 24–27 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästa inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Stockholms kommun och Gustav Vasa/Vasa Real skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Gustav Vasa/Vasa Real skola intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Gustav Vasa/Vasa Real skola

Gustav Vasa/Vasa Real skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	80
Grundskola	1200

Uppgifterna är skolornas egna och gäller för hösten 2006.

Gustav Vasa skola omfattar förskoleklass och årskurserna 1–5. Verksamheten är organiserad i tre olika spår.

Vasa Real skola omfattar årskurserna 4–9. På skolan finns 30 klasser varav fem i årskurs 7–9 ingår i en judisk profil.

Inom enheten finns även Norrmalms särskilda undervisningsgrupper, sju stycken. Rektor är huvudansvarig för dessa verksamheter och en biträdande rektor är operativt ansvarig.

Elever i närliggande skolor, har viss undervisning, bland annat idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap samt trä- och metallslöjd i Vasa Reals lokaler.

Inspektionen omfattar förskoleklass och grundskola. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorg behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Gustav Vasa/Vasa Real skola tillhör Norrmalms stadsdel.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Gustav Vasa/Vasa Real skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att utbildningen vid Gustav Vasa/Vasa Real skola genomgående håller god kvalitet. Skolorna når bra kunskapsresultat och det finns väl utarbetade rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd. Det råder trygghet och trivsel på båda skolorna. Eleverna har stora möjligheter till inflytande och ansvarstagande över verksamheten i stort och på Gustav Vasa bedöms även elevernas möjligheter till inflytande över sitt eget lärande som mycket gott. Skolorna måste dock förbättra den övergripande uppföljningen av elevernas resultat och resultaten bör närmare analyseras. Skolorna bör förbättra elevernas kännedom om målen liksom arbetet med kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94).
- Eleverna ges inte möjligheter att nå de nationella målen i årskurs 5 i ämnet teknik (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

- Gustav Vasa tar bara emot elever under förutsättning att de är inskrivna i fritidshemsverksamheten (1 kap. 2 § skollagen, 2 a kap. 2-3 §§ skollagen).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever i Vasa Real (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever i Vasa Real som behöver särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp saknar fullföljds hänvisning (5 kap. 5 § samt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Beslut om anpassad studiegång för elev tas inte i enlighet med författningarna (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Utvecklingssamtal genomförs inte för alla elever i Vasa Real (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i Vasa Real i enlighet med författningarna (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Elevers val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- I Vasa Real bör arbetet med att tydliggöra utbildningsmålen för eleverna förbättras.
- Elevernas möjligheter till inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll bör förbättras i Vasa Real. Likaså bör undervisningen i Vasa Real, för alla elever, i högre grad erbjuda en variation i arbetssätt samt återspegla läroplanens kunskapssyn och syn på lärandet.
- Rutiner bör tas fram för att undersöka elevernas behov av studiehandledning på modersmålet.
- Lärarnas uppföljning och utvärdering av elevernas individuella kunskapsresultat bör förbättras för årskurs 1 och 2 i Gustav Vasa.
- Skolornas kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Enligt skollagen skall utbildningen i förskoleklassen ligga till grund för fortsatt skolgång. Inspektörerna bedömer att barnen i förskoleklassen får förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

Resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5 används bland annat för att bedöma huruvida eleverna uppnått kursplanernas mål i svenska, matematik och engelska.

Enligt skolornas egen statistik visar resultatet för år 2006 på en stark måluppfyllelse där mer än 90 procent av eleverna nått målen i svenska och engelska. I matematik når 84-86 procent av eleverna målen vid de nationella ämnesproven. Resultat finns redovisat för flickor respektive pojkar men någon skillnad mellan könen med avseende på resultat finns inte. De elever som inte når målen erbjuds enligt skolledningen stöd i svenska, engelska och matematik.

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst skall uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. I Gustav Vasa skola och Vasa Real genomförs ingen övergripande uppföljning av skolans kunskapsresultat på skolnivå. Skolledningen får information på klasskonferenser och elevvårdsteamets möten om de elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik, och för dessa elever utarbetas åtgärdsprogram. I övriga ämnen saknas en samlad bild över huruvida eleverna i årskurs 5 når målen i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolorna måste genomföra en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen samt låta denna ligga till grund för skolornas kvalitetsarbete.

Betygsresultat för Vasa Real redovisas i tabell 1.

Tabell 1. Sammanställning av betygsresultat för år 9 i Vasa Real jämfört med samtliga skolor i Stockholms kommun samt riket år 2005, enligt Skolverkets uppföljningsstatistik.

	Vasa Real	Stockholms kommun	Riket
Meritvärde¹	240,4	221,3	206,3
- Flickor	263,4	230,7	217,3
- Pojkar	226,7	212,3	195,8
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	81,0	75,7	75,5
- Flickor	90,9	78,8	78,8
- Pojkar	75,0	72,7	72,3
Andel (%) behöriga till gymnasieskolans nationella program	92,5	89,2	89,2
- Flickor	98,2	90,1	90,7
- Pojkar	89,1	88,4	87,7

Av tabellen framgår att Vasa Reals betygsresultat är bättre än resultatet för såväl Stockholms kommun som riket i stort. Däremot finns påtagliga skillnader mellan flickors och pojkars resultat på så sätt att flickorna når betydligt bättre resultat än pojkarna. Någon analys av resultaten med avseende på skillnader i flickors och pojkars resultat har dock inte genomförts. Skolledningen anger som en

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

trolig orsak till pojkarnas låga resultat att stadsdelens särskilda undervisningsgrupper hör till skolan och att majoriteten av dessa elever är pojkar.

Av Skolverkets uppföljningsstatistik framgår att skolans genomsnittliga meritvärde för år 2005 ligger över det förväntade värdet enligt Skolverkets beräkningsmodell SALSA². Resultatet för andelen avgångselever som nådde målen i alla ämnen under samma år ligger dock något under det modellberäknade värdet. Inspektörerna bedömer sammantaget att båda skolorna når bra kunskapsresultat. Dock måste skolorna genomföra en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling samt låta denna ligga till grund för skolornas kvalitetsarbete.

För att eleverna, enligt läroplanens intentioner, skall kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs att skolan klargör vilka mål utbildningen har. Inspektörerna konstaterar dock att det i Vasa Real finns stora skillnader mellan olika lärare beträffande i vilken grad de informerar om målen. I årskurserna 8 och 9 är elevernas kunskaper om målen relativt goda. Detsamma gäller även i årskurs 5 för målen i svenska, engelska och matematik. I övriga årskurser är målkännedom svag. Inspektörerna bedömer att Vasa Real bör förbättra arbetet med att ge eleverna kännedom om målen för utbildningen.

Normer och värden

När det gäller resultatet av skolornas arbete med trivsel och trygghet uppger elever, föräldrar och lärare att det råder stor trygghet och trivsel på båda skolorna. Enstaka fall av mobbning och annan kränkande behandling har förekommit, även om kränkningar är sällsynta enligt samtliga intervjuade. Inspektörerna kunde vid inspektionsbesöket konstatera att eleverna genomgående är hjälpsamma, artiga och visar stor respekt för såväl vuxna som andra elever. I Vasa Real kan dock småbråk mellan elever förekomma i korridorer, och vissa elever klagar på att det ibland är svårt att få arbetsro på lektionerna. Inspektörernas iakttagelser bekräftar dessa utsagor. Enligt läroplanen skall skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. I detta avseende bedömer inspektörerna att resultaten är gott, särskilt i Gustav Vasa skola där det bedöms som mycket gott.

Eleverna i Gustav Vasa skola och Vasa Real upplever att de har stora möjligheter att påverka beslut som rör skolans verksamhet i stort. Via klassråd, elevråd och matråd kan de framföra önskemål om förbättringar och de elever som inspektörerna samtalat med upplever att deras synpunkter ofta tas tillvara, t.ex. har skolan på elevrådets initiativ inköpt duschdraperier och bänkar till duschrummen. Enligt inspektörernas bedömning har eleverna på båda skolorna stora möjligheter till inflytande och ansvarstagande över verksamheten i stort.

Enligt läroplanen skall läraren se till att alla elever får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. I Gustav Vasa skola upplever eleverna att de har relativt stora möjligheter att påverka undervisningen. De får t.ex. vara med och påverka arbetssätt och arbetsformer, de uppmuntras ha förslag på vad de vill arbeta med, de kan påverka redovisningsformer och får vara med och utvärdera undervisningen.

² Skolverkets SALSA-värden för grundskolan anger det förväntade resultatet för en skola eller en kommun. De är beräknade med utgångspunkt i vissa bakgrundsfaktorer som hänförelse till de enskilda elevernas förutsättningar såsom bland annat socioekonomisk bakgrund.

I Vasa Real har eleverna, enligt inspektörerna, i vissa klasser stora möjligheter att påverka undervisningen. I andra klasser är det däremot mer vanligt att lärarna ensamma planerar undervisningen, att lektionerna i hög grad är lärarstyrda och att eleverna ges få möjligheter att påverka undervisningen. Inspektörerna bedömer sammantaget att elevernas möjligheter till inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll är mycket gott i Gustav Vasa skola men bör sammantaget förbättras i Vasa Real.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Enligt inspektörernas bedömning finns det på båda skolorna ett väl uppbyggt system för att förebygga och åtgärda mobbning eller annan kränkande behandling. De elever som inspektörerna samtalat med vittnar om att såväl lärare som elever tar konflikter och kränkningar på stort allvar och att lärarna konsekvent ingriper när de ser att bråk eller konflikter uppstår. En likabehandlingsplan har tagits fram i samverkan med elever och planen är väl känd av såväl elever, föräldrar som lärare och enligt inspektörerna håller den god kvalitet. Inspektionen visar likaså att värdegrundsfrågor på båda skolorna ges stort utrymme i den dagliga verksamheten. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolornas värdegrundsarbete inklusive arbetet för att förebygga och åtgärda mobbning eller annan kränkning håller god kvalitet.

Under detta avsnitt har även skolans samverkan med föräldrarna granskats. Trots att det tidigare framförts kritiska synpunkter från vissa föräldrar på kommunikationen mellan skolans föräldraråd (förvaltningsråd) och skolledningen, uppges nu samverkan med skolledningen fungera bra. Inspektörerna bedömer att det finns ett uppbyggt system för kommunikation och information till föräldrar och att samverkan med föräldrarna till stora delar fungerar bra.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Den pedagogiska verksamheten i förskoleklassen bedöms av inspektörerna ligga till god grund för barnens fortsatta skolgång. Verksamheten tar enligt inspektörernas bedömning avstamp från barnens lust att lära och präglas av ett lekfullt arbetssätt.

I flera klasser anordnas inte ämnet teknik före början av årskurs sex vilket innebär att eleverna saknar möjlighet att nå målen för årskurs fem. Detta måste åtgärdas.

Av läroplanen framgår bl.a. att skolan skall sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och att använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, att reflektera över erfarenheter samt kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

I Gustav Vasa ges eleverna goda möjligheter att arbeta utifrån vad läroplanen beskriver och inspektörerna såg flera mycket goda exempel på varierad undervisning som gav elever tillfälle att använda och befästa sina kunskaper. Även i Vasa Real såg inspektörerna exempel på sådana lektioner, men här fanns också exempel på mer ensidig, och enligt eleverna ”tråkig” undervisning, som inte ger utrymme för att använda nyvunna kunskaper i reflektion, diskussion eller problemlösning. Enligt inspektörernas bedömning bör undervisningen i Vasa Real, för alla elever, i högre grad erbjuda en variation i arbetssätt samt återspegla läroplanens kunskapssyn och syn på lärandet.

I Gustav Vasa är verksamheten i förskoleklass och i årskurserna 1–2 så kallat heltidsintegrerad med fritidshemmets verksamhet och i varje klass finns minst en utbildad grundskollärare och två övriga pedagoger (förskollärare eller fritidspedagog) som följer barnen från förskoleklassen till och med årskurs 2. Personalen och skolledningen vittnar enhälligt om att kvaliteten på den pedagogiska verksamheten har höjts markant sedan den heltidsintegrerade verksamheten infördes, inte minst för att barn och elever numera har tillgång till fler vuxna vilket möjliggör en flexibel organisering av verksamheten i mindre grupperingar. Personalen uppger även att de planerar verksamheten tillsammans och tar tillvara på sina olika kompetenser.

Vid intervjuer med elever, föräldrar, personal och skolledning bekräftas att det inte finns någon tydlig åtskillnad mellan de olika verksamheterna; fritidshemmets och skolans verksamhet varvas på ett enhetligt sätt under hela dagen. Eleverna berättar för inspektörerna att ”vi har inget fritids, vi går i skolan hela dagen” och majoriteten av förskollärarna och fritidspedagogerna uppger att det inte finns någon identifierbar fritidshemsverksamhet eftersom verksamheten är heltidsintegrerad. I inspektionen har framkommit uppgifter om att elevs mottagande i Gustav Vasa skola förutsätter deltagande i skolans fritidshemsverksamhet. Enligt inspektörernas bedömning måste de olika verksamhetsformerna kunna särskiljas. I grundskolan råder skolplikt medan fritidshemmen är en frivillig verksamhet. Skoldagen får inte heller överskrida sex timmar per dag och måste ha ett tydligt slut. Enligt skollagen är skolbarnsomsorgens uppgift att komplettera skolan och inspektörerna ser positivt på skolans ambitioner i detta avseende. Dock måste det stå klart att fritidshemmets verksamhet är frivillig och skall kunna väljas bort utan att barnen för den sakens skull nekas mottagande i skolan eller erbjuds en sämre utbildning. Detta måste åtgärdas.

Individanpassning och stöd

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. På båda skolorna finns utarbetade rutiner för att ta fram individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Några elever i Vasa Real har dock ännu inte haft utvecklingssamtal och dessa elever har inte några utvecklingsplaner. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna har tagit del av beskriver områden som eleven vill och behöver utveckla samt förändringar och insatser som elev, skola och hem gör för att stödja eleven. Dessa utvecklingsplaner håller enligt inspektörerna god kvalitet. Individuella utvecklingsplaner måste dock finnas för samtliga elever, vilket Vasa Real måste åtgärda.

Enligt läroplanen skall undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Inspektionen visar att det finns fungerande rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd på båda skolorna och elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik erbjuds rutinmässigt stöd i dessa ämnen av utbildad specialpedagog eller speciallärare. I övriga ämnen får eleverna extra hjälp eller stöd av sin klasslärare utom klassens ram. På Vasa Real finns en s.k. Studio som tar emot elever som behöver särskilt stöd i svenska, engelska, matematik samt i samhälls- och naturorienterade ämnen. Inspektörerna bedömer att det finns väl utarbetade rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd och att stöd ges till de elever som har behov av detta.

På båda skolorna finns stadsdelens sju särskilda undervisningsgrupper. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas av hemskolornas rektorer. När eleverna väl är inskrivna på Gustav Vasa eller Vasa Real är det enhetens rektor som är huvudansvarig för verksamheterna medan en av de biträdande rektorerna har det operativa ansvaret. Däremot saknas fullföljdshänvisning i beslut om särskild undervisningsgrupp. Likaså saknas beslut om anpassad studiegång för elever som inte har undervisning i alla ämnen. Detta måste åtgärdas.

Inspektörerna vill också påpeka att det från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförfordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Programmet skall omfatta elevens hela skolsituation. Inspektionen visar att åtgärdsprogrammen i vissa avseende behöver förtydligas, detta gäller särskilt för Vasa Real, där vissa av åtgärdsprogrammen mer är skrivna som uppdrag till specialläraren. I dessa åtgärdsprogram saknas bland annat en utredning och analys av elevens behov utifrån ett helhetsperspektiv samt en redogörelse för hur skolan skall arbeta för att tillgodose elevens behov. Åtgärdsprogrammen bör förbättras med avseende på ovanstående. Dessutom saknas i en av de särskilda undervisningsgrupperna rutiner för att utarbeta åtgärdsprogram, vilket måste åtgärdas.

Enligt grundskoleförfordningen skall en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I Gustav Vasa och Vasa Real saknas enligt inspektörernas bedömning rutiner för att undersöka elevernas behov av studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna bedömer att skolan bör förvissa sig om att alla elever som behöver studiehandledning på modersmålet också får detta.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

I grundskoleförfordningen anges att minst en gång varje termin skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och i kursplanerna (utvecklingssamtal). I årskurs 6 på Vasa Real har lärarna i stället för utvecklingssamtal ett s.k. välkomstsamtal där elever och föräldrar får information om skolan och ges möjlighet att berätta om sina behov och önskemål.

Enligt inspektörerna uppfyller ett sådant välkomstsamtal inte förordningens krav, varför rektor måste säkerställa att utvecklingssamtal erbjuds alla elever och deras vårdnadshavare i enlighet med författningarna.

För utvärdering och uppföljning av de enskilda elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik används bland annat läsutvecklingsschema (LUS), nationella ämnesprov samt olika diagnosmaterial. För uppföljning och utvärdering i övriga ämnen används i vissa klasser bland annat loggböcker och skoldagböcker. I årskurs 1 och 2 i Gustav Vasa saknas enligt inspektörernas bedömning en tydlig utvärdering och uppföljning av elevernas kunskapsresultat. Elevernas arbetsmaterial samlas i mappar eller pärmar men någon tydlig uppföljning och utvärdering, kopplad till de nationella målen, finns inte. En utvecklingsgrupp håller enligt lärarna på att ta fram gemensamma riktlinjer för hur barnens och elevernas kunskapsutveckling skall dokumenteras, vilket inspektörerna uppfattar som positivt. Lärarnas uppföljning och utvärdering av elevernas individuella kunskapsresultat bör enligt inspektörernas bedömning förbättras i årskurs 1 och 2 i Gustav Vasa.

Bedömnings- och betygssamtal förs regelbundet på båda skolorna och några lärare deltar i de bedömningsdiskussioner som pågår i stadsdelens ämnesnätverk. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan samverkar kring grunderna för betygssättning och bedömning på ett bra sätt.

Regeringen har i en förordning utfärdad den 22 november 2001 föreskrivit att undervisning i judiska studier får anordnas som ämne för elever vid Vasa Real. Styrelsen för utbildningen fastställer kursplan för ämnet samt betygskriterier. Vid betygssättning skall bestämmelserna i 7 kap. grundskoleförordningen tillämpas. Förordningen gäller till och med läsåret 2006/07.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Varje skola skall årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. För Gustav Vasa och Vasa Real har inspektörerna tagit del av en kvalitetsredovisning för år 2005. Inspektörerna finner efter inspektionsbesöket och efter studier av kvalitetsredovisningen, att skolorna vidtar åtgärder för utveckling och redovisar resultat som i viss mån beskriver huruvida målen för utbildningen nås. Dock bedömer inspektörerna att skolorna bättre och mer systematiskt bör utvärdera sin verksamhet och även vidta åtgärder som har ett tydligt samband med dessa utvärderingar. Exempelvis saknar inspektörerna regelbunden analys av elevernas kunskapsresultat. I ett sådant analysarbete blir skillnaderna i betygsresultat mellan flickor och pojkar automatiskt föremål för intern diskussion och förbättringsarbete. Inspektörerna bedömer att skolorna bör förbättra sitt kvalitetsarbete avseende regelbunden utvärdering av resultat kring hur målen nås, analys av dessa resultat och förbättringsåtgärder som tydligt är kopplade till denna analys.

Ledning och intern kommunikation

I Gustav Vasa och Vasa Real har rektorn det övergripande ansvaret för verksamheten i stort medan två biträdande rektorer har det operativa ansvaret för sina respektive skolor. En tredje biträdande rektor har det operativa ansvaret för de särskilda undervisningsgrupperna.

Enligt skollagen vilar det på rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. I Gustav Vasa och Vasa Real pågår olika förbättringsinsatser, bland annat drivs utvecklingsarbete kring ledarskapet i skolan, en musiksatsning har genomförts i de lägre årskurserna i Gustav Vasa och en matematikverkstad är under uppbyggnad. Det finns en tydlig koppling mellan förbättringsinsatser och personalens kompetensutveckling. Även om det finns röster på skolan som talar för ett tydligare pedagogiskt ledarskap bedömer inspektörerna sammantaget att rektor och skolledning tar ansvar för att driva de pedagogiska utvecklingsfrågorna på Gustav Vasa och Vasa Real skola.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

På Vasa Real finns ett litet antal elever som bedöms vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Undervisningen sker integrerat med undervisningen i svenska eller som särskilt stöd i svenska. Inspektörerna vill framhålla att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och skall anordnas i stället för undervisning i svenska för de elever som behöver det. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk måste åtgärdas i enlighet med ovanstående.

Inspektionen visar att undervisningen i elevens val har vissa brister. I vissa klasser saknas elevens val helt och hållet, i några klasser erbjuds friskvård, i några används elevens val till klassens timme, i några erbjuds dans, musik eller bakning och i några klasser får eleverna arbeta med vad de vill, t.ex. om de kommit efter i något ämne. Enligt grundskoleförordningen skall eleverna inom ramen för elevens val erbjudas ett allsidigt urval av ämnen, och undervisningens skall syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Inspektörerna bedömer att elevens val måste erbjudas i enlighet med författningarna.

Personal

Den personal som finns i Gustav Vasa och Vasa Real har med få undantag utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Personalomsättningen uppges vara mycket låg, personalens tillgång till kompetensutveckling bedöms som god, och kopplingen mellan skolans satsningar på utvecklingsprojekt och personalens kompetensutveckling uppfattar inspektörerna som positiv.

Under denna rubrik har även skolledningens utbildning, sakkunskap och erfarenhet bedömts liksom även deras tillgång till kompetensutveckling. Inspektörerna har bedömt att tillgången inom dessa områden är god.

Materiella resurser

Under ovanstående rubrik har resurser såsom böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel samt läromedel, datorutrustningen och lokalerna bedömts. Inspektörerna har bedömt att de materiella resurserna gör det möjligt att genomföra utbildningen, utan att ge ytterligare kommentarer i denna rapport.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Elisabeth Ritchey

Mats Peterson